

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația :
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoieru DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

Adunarea Eparhială.

Pr. I. Goron: Religioniunea în fața popoarelor.
Cronică. — Bibliografie.

Comunicate oficiale — Concursuri pentru întregirea posturilor de parohi în parohiile Mesentea și Berghia.

ADUNAREA EPARHIALĂ

Potrivindu-se ca ziua sărbătorii naționale de 10 Mai, să cadă în Duminica Samarincii, deschiderea adunării eparhiale a trebuit să se amâne pe după masă. Dumininea sfta liturghie s'a oficiat la ora 8, de către prot. Laur. Curea, preoții Aurel Mușat, Ion Cociuban și diacon V. Bogdan. P. Sf. Sa Episcopul nostru Nicolae a săvârșit rugăciunea Invocării Duhului Sfânt la sfârșitul sf. liturghii.

Dela biserică toți deputații, clerici și mireni au trecut la reședința episcopescă de unde la ora 10 fără un $\frac{1}{4}$, P. Sf. Sa îmbrăcat în odăjdii, asistat de prot. Dr. Seb. Stanca, A. Ludu, Nic. Vasiiu, S. Furdui, pr. D. Coșeriu, diaconii Dr. I. Vască și V. Bogdan, în impozant cortegiu, format și din întreg corul Catedralei sub conducerea prof. Dr. Petrașcu, au mers în fața Teatrului Național la serbarea zilei de 10 Mai.

În prezența tuturor autorităților civile, militare și eclesiastice și a unui public numeros, P. Sf. Sa și clerul încunjurător a oficiat Doxologia zilei. După polihroane prof. Dr. I. Vască a rostit o înălțătoare cuvântare despre însemnătatea zilei. A urmat o animată și frumoasă defilare a diferitelor școale și apoi armata. Serbarea s'a încheiat cu o recepție solemnă în sala Cercului militar.

Ziua fiind plină de soare, serbarea a fost foarte reușită, având o notă plină de noutate prin noile uniforme de gală în care s'a arătat întâia oară oficerimea.

După masă, puțin înainte de ora fixată pentru deschiderea adunării eparhiale, asu-

pra Clujului s'a revărsat o ploaie torențială amestecată cu grindină. Aceasta a făcut să se întârzie puțin deschiderea, neputându-se aduna deputații din cauza ploii.

La ora 5 fără un sfert în Sala festivă a Primăriei orașului în fața majorității deputaților, P. Sf. Sa, primit cu aplauze, rostește următoarea cuvântare de deschidere:

HRISTOS A ÎNVIAT!

Domnilor Deputați,

Adunările noastre Eparhiale îmi oferă prilejul binevenit de a Vă întimpină cu toată dragostea de Părinte, care văzându-se încunjurat de fii aleși, devotați și înțelegători, trăește clipe de mulțumire sufletească.

S'ar putea ca dispoziția mea sufletească să fie alta, decât aceea a unui părinte iubitor de fii săi, când D-voastră ați fost și sunteți colaboratorii mei cei mai devotați dela reînvierea Eparhiei până astăzi? așa că împreună am realizat tot ce omeneste a fost posibil pentru înălțarea prestigiului Eparhiei. Din acest motiv nu m'am gândit un moment și mai puțin mă gândesc acum la sfârșitul sesiunii să nu Vă văd în sesiunea proximă iarăși realeși de obștea noastră din cler și popor, ca să continuăm împreună opera frumoasă, la care ne știm angajați cu partea cea mai aleasă a sufletului nostru.

Dela întrunirea noastră din urmă în țara noastră s'au petrecut evenimente, cari ies din cadrele obișnuite ale vieții de toate zilele. La 8 Iunie anul trecut a ocupat Tronul glorioșilor Săi înaintași Regele no-

stru Carol II-lea, chemat de întreagă suflarea românească, să schimbe în spre bine situația grea, în care se sbătea Țara, din pricina crizei morale și financiare, care s'a abătut asupra statului nostru.

Plini de nădejdi, fii bisericii noastre dreptmăritoare am salutat pe Cel ce venia în numele Domnului, purtat pe aripile dragostei de Lege și de țară și legat cu întreagă ființa Sa de glia țării, nouă tuturor atât de scumpă. (Întreagă asistența se ridică în picioare și aplaudă frenetic).

Tot cu sentimente de adâncă grațitudine am întâmpinat și schimbarea guvernului și chemarea la postul de veghe și de răspundere a unuia din cei mai distinși fii ai neamului și ai bisericii noastre, a Profesorului Nicolae Iorga, care prin talentul său, prin scrisul său, prin puterea sa de muncă extraordinară nădăjduim că va da un mers mai sănătos trebilor obștești pentru ca să evităm o devalvare, o prăbușire năpraznică. Numele Marelui istoric — și apostol al neamului — este cunoscut pe întreg continentul și sărbătorirea vieții lui de 60 de ani — este o fericită coincidență cu luarea frânelor de conducere a guvernului. (Aplause îndelungate).

Celelalte momente de importanță din Eparhia noastră le veți afla din rapoartele generale și speciale. Veți afla acolo, Domnilor deputați, că țara a cerut dela noi toți să aducem sacrificii — pentru a o feri de ruina financiară și am fost cei dintâi, cari am renunțat la o parte din salariile noastre — și am renunțat și la o parte mare din funcționarii dela centru, rămânând numai cu numărul strict necesar.

Guvernul nu s'a mulțumit cu jertfa benevolă, a tăiat și după această jertfă a noastră, gradațiile asesoriilor, plata protopopilor (9 din 17) și alte salarii și posturi cum și materialele — necesare pentru instituțiile noastre de cultură.

În chipul acesta se poate știrbi organizația noastră cea solidă și bine întocmită, devenind incapabili de progres și dezvoltare normală.

Sarcinile ce ni s'au impus în urma acestor tăieri bugetare, trec la an peste suma de 1 milion Lei. Sporul acesta îl vom putea achita din rezervele create, din economii și

chivernisiri corecte, un an, mult doi, — dar nu-l vom putea permanentiza la infinit, — căci nu voim și nu putem să cerem jertfe noi dela credincioși.

Dacă această operațiune s'ar fi aplicat la toate bisericile, noi cari nu am beneficiat nici odată de privilegii — am fi suportat operațiunea în nădejdea unor zile mai bune. Dar durere, că față cu alte biserici statul n'a fost așa de mașter și va rămânea o enigmă în istoria bisericii noastre pășirea brutală și incalificabilă a fostului Ministru de Instrucție și de Culte, cum și a parlamentului, față de noi și de biserica noastră. Episcopatul nostru, din Ardeal, văzând primejdia și atacul temerar nemaipomenit, în cap de iarnă în 23 Ianuarie s'a prezentat la București în corpore — la guvern — și a cerut revenirea la legalitate. Promisiuni ni s'au făcut, dar cei ce au promis au plecat dela cârma țării și azi nu știm, ce măsuri de îndreptare va putea lua actualul guvern, de a cărui bunăvoință nu ne îndoim, ci așteptăm să se reverse cu de-opotrivă măsură și asupra slujitorilor bisericii noastre, căreia Constituția țării îi acordă titlul de „biserică dominantă“ a statului român.

Aș fi dorit să Vă scutesc de această pilulă amară, dar nu puteam să nu scot la iveală chiar prin cuvântul presidial — pornirile dușmănoase ce s'au întezit asupra bisericii noastre, porniri alimentate de unii în neștiință și de alții cu reacredință. Începutul s'a făcut cu desființarea Ministerului de culte, pe motive false de economii cari nu s'au realizat, de fapt s'a urmărit scopul ascuns de a lipsi biserica ortodoxă de orice sprijin. Pentru alte biserici în același timp s'a îngrijit să aibă unelte din sânul lor, cari apoi la rândul lor, n'au redus numai proporția contribuției din partea Statului, ci și unele drepturi garantate în lege.

Nu vom încetă însă a stărui, ca să se facă odată dreptate și să se aplice un tratament egal pentru toți. Vom considera de dușmani neîmpăcați ai bisericii noastre pe toți cei ce vor persevera în pornirea diabolică de a ne umili și păgubi — și-i vom trata în consecință.

Fac deci apel călduros, ca să formați cu toții, clerici și mireni, zid puternic în

jurul Arhiereului vostru, să-i dați în orice împrejurări sprijinul necesar pentru apărarea prestigiului și nimbului bisericeii, atacat și lovit sistematic de câțiva ani încoace. Să cerem locurilor în drept reînființarea Ministerului de Culte, să cerem să se perfecționeze prin măsuri legislative legea cultelor în nenorocitele ei dispozițiuni vătămătoare pentru biserica noastră, să cerem denunțarea Concordatului încheiat contra intereselor statului și contra intereselor bisericeii noastre, — ca să-i asigurăm bisericeii liniștea și posibilitatea de a realiza progresul dorit. Dela Adunarea eparhială din Cluj, alcătuită din cei mai de seamă și mai distinși fii ai bisericeii și ai neamului nostru așteaptă lumea ortodoxă o atitudine impunătoare și o hotărâre bărbătească în toate chestiunile vitale ale bisericeii.

Orice considerații trebuie să înceteze, când sunt în joc interesele bisericeii noastre ortodoxe, care este și rămâne stâlpul cel mai puternic pe care se poate răzima statul nostru național.

Cu aceste cuvinte — declar Adunarea Eparhială deschisă.

Cuvântarea P. Sf. Sale este viu aplaudată de întreaga adunarea.

Se constituie biroul și cetindu-se apelul nominal se constată că sunt prezenți 36 deputați. După alegerea diverselor comisiuni, înainte de a se intra în ordinea de zi, deputatul Dr. I. Lupaș, propune și adunarea aprobă cu însuflețire să se trimită M. Sale Regelui Carol al II-lea, următoarea telegramă omagială:

„Adunarea eparhială e reînviatăi Episcopii a Vadului, Feleacului și Clujului, întrunită acum pentru întâia dată în timpul Domniei Majestății Voastre, cel dintâi Rege ortodox al scumpei noastre țări, — exprimă omagiile sale de credință și alipire neclintită lânărului Suveran, rugând pe Atotputernicul să-i ajute a duce la înflorire și glorie România întregită, întinzând aripa ocrotitoare a îngrijirii pământesti și asupra sfintei bisericeii ortodoxe, care a fost și va rămânea în toate timpurile stâlpul de întărire al statului național român. — Episcopul Nicolae Ivan“.

La propunerea dlui Dr. Sextil Pușcariu se trimite dlui prof. Nicolae Iorga, președintele consiliului de ministri, următoarea

telegramă: „Adunarea eparhială a Clujului fericită că în fruntea Ministerului Cultelor și a Guvernului se găsește cel mai adânc cunoscător al trecutului Bisericeii noastre și marele ei sprijinitor, Vă trimite astăzi când își începe lucrările, urările calde pentru o rodnică guvernare, spre binele neamului și al bisericeii ortodoxe române. — Episcopul Nicolae Ivan“.

Secretarul general al Adunării, Dr. V. Sava prezintă diferitele rapoarte ale Consiliului eparhial, cari se repartizează comisiunilor.

La propunerea dlui prof. S. Dragomir, magistrala cuvântare de deschidere a P. Sf. Sale, se predă comisiunii organizatoare pentru a propune o moțiune în legătură cu problemele importante ce le conține.

Ședința se ridică la ora 6 p. m.

Ședința a doua (Luni 11 Mai c.) s'a deschis la 11 a. m. sub prezidenția P. Sf. Sale, având de secretar pe Dr. L. Chirilă.

Înainte de intrare în ordinea de zi deputatul Dr. L. Chirilă, printr'o expunere istoricește binemotivată, pe baza epocalei lucrări a dlui prof. univ. Dr. Silviu Dragomir „Desrobirea religioasă a Românilor Ardeleni în veacul al XVIII-lea“, propune ca adunarea eparhială să solicite înalta inițiativă a Sf. Sinod, pentru comemorarea triumfului bisericesc-religios, obținut de călugărul Sofronie, acum 170 ani, apoi pentru canonizarea Sfinților români din rândurile Brâncovenilor și a mucenicilor ardeleni ai ortodoxiei, Popa Ioaneș din Galeș, Popa Moise Măcinic din Sibiel, Popa Ioan din Aciliu, etc. apoi a țăranilor martiri Oprea Miclăuș, Moga Triflea, și Bucur Bârsan. Sf. Sinod să binevoiască a lua măsuri ca la Dumineca ortodoxiei din fiecare an să se predice despre luptele duse de ortodoxia românească și despre martirii ei.

Propunerea se primește, urmând ca Ven. Consiliu Eparhial să facă toate demersurile recerute.

Tot dl deputat Dr. L. Chirilă face interpelare în chestiunea bisericeii Universității, cerând să se înceapă o acțiune energetică pentru rectificarea dreptului de proprietate a statului asupra acestei bisericeii și punerea ei la dispoziția tinerimii uniwersitare ortodoxe.

P. Sf. Sa arată că această chestiune a fost dată în studiu dlui prof. univ. Dr. On. Ghibu, care a adunat un material documentar prețios ce privește dreptul de proprietate al acestei biserici. Actualul guvern a numit o comisiune care să facă propuneri concrete în soluționarea acestei chestiuni.

Raportorul Dr. S. Dragomir în numele comisiunii organizatoare propune să se ia la cunoștință raportul general al Consiliului Eparhial asupra activității din anul trecut. Roagă adunarea să intervină la Consiliul Central pentru a convoca Congresul Național bisericesc și în sesiuni extraordinare în cari să se voteze diferitele regulamente de aplicare a legii de organizare a bisericii noastre, căci în lipsa lor roadele legii noi nu se pot arăta, ci din contră se provoacă greutăți și confuziuni. Se aprobă.

Privitor la dese deplasări la București și vizitațiunile canonice făcute de P. Sf. Sa, Adunarea îi mulțumește pentru luminata grijă ce a dus-o eparhiei sale spre a o scuti de nevoile grelei crize economice, prin care trecem și spre a vărsa mângăiere, în sufletul credincioșilor.

Se va cere guvernului să legifereze prin lege specială cială chestiunea litigiilor de avere în cazurile de trecere dela o confesiune la alta, rămase nelegiferate în legea cultelor prin omiterea art. 45. Dispozițiile actuale ale legii au produs inconveniente grave și procese interminabile, dovedindu-se primejdioase ordinii publice.

Dr. I. Lupaș prezintă bilanțul lucrărilor de zidire a Catedralei. În anul trecut s'a primit dela stat 3 milioane, din colecte și donații Lei 1,381.365. S'au executat lucrări de Lei 3,541.860. Pentru terminarea completă a exteriorului catedralei mai este nevoie de Lei 19,925.000.

Adunarea ia la cunoștință raportul și mulțumește tuturor donatorilor, cari cu toată criza au sporit cu daruri benevole colecta pentru catedrală. Dă apoi mandat unei delegațiuni care sub conducerea P. Sf. Sale Episcopul Nicolae să se prezinte M. Sale Regelui și Inaltului guvern, solicitând printr'un memoriu fondurile necesare terminării lucrărilor de zidire ale catedralei.

Dr. Petru Meteș, prezintă raportul secției bisericești. Estragem din acest raport

următoarele date: În eparhie pe lângă cei 16 protopopi titulari, avem 3 protopopi onorari, 231 parohi, 136 adm. parohiali, 9 capelani, 2 diaconi. Din aceștia 51 preoți sunt văduvi și 20 ieromonahi. Avem 88 preotese văduve, 302 soții de preoți, 583 copii de preoți și 73 orfani de preoți.

Numărul parohiilor a crescut la 404 matere și 101 filii. Parohii vacante 26. Populația: 74.962 familii cu 328.489 suflete. Căsătorii încheiate 3202 din cari numai la starea civilă 111. Totalul nașterilor 10.369, al morților 5419. Convețuiri ilegale 1911. Cercetează biserica regulat 128.997, deloc 9046, neregulat 82.547. S'au mărturisit în posturi 136.748. Rămăși nemărturisiti 83.842 suflete.

Sfințiri de biserici prin episcopi 6, prin protopopi 3 și 4 capele. Academia teologică are 109 studenți. Societatea lor și corul a făcut descinderi de propagandă în 10 parohii.

Revizorul eparhial a făcut în cursul anului trecut 78 deplasări în parohii. Misionarul eparhial 56, a inițiat și condus împreună cu prof. A. Buzdug 9 șezători biblice pentru servitorimea din Cluj.

Au revenit la ortodoxie 3847 gr.-cat și 35 sectari. Dela biserica noastră au trecut la alte confesiuni 245 suflete.

Asistența socială a activat în 32 parohii strângând danii de Lei 242.665, precum și haine și alimente, distribuindu-se la 1142 credincioși lipsiți. În eparhie avem 8761 văduve, 8477 orfani și 3031 săraci avizați la caritatea publică.

Propaganda religioasă a fost foarte activă. Au lucrat 76 cercuri religioase ținând în total 184 slujbe în sobor, participând la ele circa 75 mii credincioși. S'au ținut 288 predici, 142 conferințe și 57 slujbe obicinuite.

Din totalul de 376 preoți, 373 au rostit 14.597 predici, 288 preoți au ținut 390 prelegeri și conferințe, au cetit 7652 cărți, au 325 biblioteci personale cu 76.551 cărți.

Din totalul de 5132 sectari câți sunt pe teritoriul eparhiei noastre, după datele preoților au fost ortodocși 890 împrăștiați în 164 parohii. În 212 parohii nu avem nici un sectar.

Pe teritoriul eparhiei noastre sunt 2715 cărciume. Dintre proprietarii acestora 593

sunt ortodocși, 914 străini și 1238 evrei. Proprietarii ortodocși au scăzut cu 33, străinii au sporit cu 519 iar evreii cu 364.

Intreg raportul se ia cu aprobare la cunoștință.

Dr. I. Pașca prezintă raportul secției culturale. Se constată că în edificiile școlilor noastre confesionale sunt plasate 206 școale de stat. Cu tot numărul mare al școlilor și învățătorilor (1254) în eparhie au rămas fără instrucție școlară 12.578 copii ortodocși (26%). Procentul analfabeților din populația ortodoxă este de 30%.

Catehizația în școlile secundare au făcut-o 13 preoți-profesori titulari și 9 suplinitori. La școale primare au catehizat 214 preoți, 209 învățători și 3 catiheți speciali în trei orașe.

Numărul mare al analfabeților pare a se datori stărilor grele economice și distanțelor mari de parcurs până la școale.

În legătură cu acest raport dl deputat Dr. L. Chirilă propune ca adunarea eparhială să ceară statului transformarea a câte o școală secundară și una normală de fiecare eparhie în școale confesionale, ca să se poată crește elevii în spiritul tradițiilor și credinței religioase.

Propunerea se admite.

Adunarea autorizează Consiliul eparhial să facă noi demersuri ca prin lege să se asigure absolvenților Academiiilor noastre teologice cari au la bază bacalaureatul, dreptul de a se prezenta la examenul de capacitate pentru profesori de religie la școlile secundare.

Ședința s'a ridicat la ora 1 $\frac{1}{4}$ d. m. anunțându-se ședința viitoare pe ora 4 p. m.

(Va urma.)

ÎNAINTE DE CHRISTOS

Religiunea în viața popoarelor.

„De poți crede, toate sunt cu puțință celui credincios“.

Marcu, 9. 23.

În Rusia sovietică se încearcă în zilele noastre un lucru, care pe noi, preoții, trebuie să ne intereseze deaproape: comuniștii vor să desființeze biserica și deodată cu ea religiunea transcendentală a poporului rus. Cu tot diabolismul lui, gândul e măreț; vrednic de Satana, luceafărul cel căzut din

cer. Nu putem anticipa în ce măsură va reuși aceasta tentativă. Un lucru însă e cert: oricare ar fi rezultatul campaniei ateiste, purtate cu istețime și devotament, aceasta campanie nu va putea desființa decât *actualul* conținut al credinței și *actuala* formă a religiunii, dar credința însăși și religiunea vor rămâne și vor dăinui în veac.

Căci în fond tendința comuniștilor ruși nu e desființarea religiunii, ci înlocuirea religiunii ortodoxe-rusești cu religiunea comunistă. Comunismul e un crez, manifestațiunile lui sunt o religiune și scopul lui e un ideal. Și aceste trei: crezul, manifestarea crezului și idealul urmărit sunt semnele caracteristice ale ori cărei religiuni.

Dacă comuniștii *cred* cu toată tăria convingerii lor în posibilitatea realizării idealului urmărit de ei, atunci vor reuși, ca să se plinească scriptura: „toate sunt cu puțință celui credincios“.

Dar ceia-ce vreau să rețin de astădată din mișcarea comunistă, e faptul, că în centrul acestui formidabil proces social, ce se petrece acum în Rusia, stă religiunea. O religiune a cărui Dumnezeu e materialismul și pofta goală a instinctului, a cărei morală e teroarea, dar o religiune. Cât pentru idealul urmărit, el e împrumutat din învățătura Mântuitorului: împărăția lui Dumnezeu.

În zilele noastre și în toate zilele, pe cari istoria a putut să le înregistreze, religiunea a fost cel mai important factor social, religiunea a stat în mijlocul acțiunilor omenești, a fost aluatul, care a adus în fermentație masa omenească.

Înainte de a există orice organizație socială a existat credința. Căci nu se poate presupune nici cea mai rudimentară organizație socială fără un crez, fără un scop comun. Credința organizează: oamenii își împărtășesc unul altuia credințele lor, cci de o credință se asociază spre a susține, spre a lăți, spre a realiza în viața de toate zilele credința lor. Astfel au luat ființă pe pământ nenumărate religiuni și biserici. Ele s'au născut dintr'un îndemn bun a sufletului omenesc, au lăsat în istorie urme mai mult ori mai puțin neșterse și au dispărut în împărăția morții după ce și-au îndeplinit rolul ce l-au avut hărăzit de prevedința

divină. Din ideal în ideal, din prăpastie în prăpastie neamurile pământului au mers conform cu religiunea lor.

Toate popoarele și-au încredințat soarta lor unor Dumnezei, cari îi ajutau în războaie și în întreprinderile lor comerciale și erau sfătuitoarii și ocrotitorii lor la munca câmpului. Tot ce au realizat aceste popoare măreț și durabil, a fost întruparea unui gând religios. Se zice, că Babilonul de azi e un biet sat pipernicit și babilonienii au dispărut demult, dar mitul turnului babilonic va vesti până la sfârșitul veacurilor existența unui popor, înzestrat cu nemărginită voință de a trăi, deși se simțea încunjurat din toate părțile de duhuri necurate. Mormintele Faraonilor au fost de mult învălitate de nisipul pustiului, dar piramidele vor vesti încă multă vreme credința puternică a vechilor egipteni în nemurirea sufletului. Homer cel admirat de toată lumea a fost prietinel Zeilor din Olimp și nemuritorul Socrate a voit să-i ridice pe oameni la nebănuite înălțimi etice. Chinezii au încunjurat cu zid masiv un sfert de lume spre a putea întemeia pe pământ împărăția Soarelui; mândrul Dariu se credeă primul reprezentant pe pământ al lui Ormuzd, zeul luminei; el a fost învins de Alexandru Macedon, care s'a crezut dator să ducă până la marginile pământului gloria zeilor din Olimp; în numele lui Allah, Mohamedanii au întemeiat o împărăție pe câte jumătate din trei continente; iar fiorosul Atila se mărturisea pe sine sbiciul lui Dumnezeu.

Dela distanța la care ne găsim putem mărturisi și recunoaște, că toți acești oameni și toate aceste popoare au fost purtătorii unui *jumătate de adevăr*. Și motivul pentru care au murit, pentru care au dispărut este motivul oricărei morți în viața sufletească a credinței și a voinței: nu erau în posesiunea *adevărului întreg*.

Tot religiunea stă la temelia operei culturale, pe care au durat-o și la adâncirea și consolidarea căreia lucrează și azi popoarele Europei. Să nădăjduim, că aceasta operă va fi de vecinică durată, căci are la temelie adevărul întreg: dumnezeiasca învățătură a Mântuitorului.

Dacă există, totuși, în desvoltarea acestor popoare crize sufletești ca războiul mon-

dial și actuala revoluție din Rusia, crize asemenea cărora sunt așa de multe în istoria acestor popoare, e din motivul, că adevărul întreg, cuprins în învățătura Mântuitorului poate fi realizat numai în etape; fiecare pas făcut înainte înseamnă realizarea unei părți din doctrina creștină. Aceste popoare s'au născut, aproape toate sub umbra crucii; ele au primit creștinismul deodată cu ființa lor etnică; evident deci, că toate problemele ce și-au pus au la temelie și izvoresc din comoara creștinizmului, care formează o parte integrantă a sufletului acestor popoare. Eu nu pot să privesc istoria lor decât ca un anevoios, dar sigur mers înainte spre împărăția lui Dumnezeu.

Aproape o mie de ani judecata și avântul lor a fost cârmuit de felul cum fer. Augustin a știut să închege într'un ideal bun de realizat învățătura creștină în cartea sa „De civitate Dei“; — ca să ia apoi, la lumina focului pe care a ars Luther bula papală o nouă direcțiune, care a dus la Statele capitaliste și democratice de azi.

Și dacă în zilele noastre aceste popoare europene sunt în căutarea unui nou ideal, ele nu-l vor putea găsi decât tot în doctrina creștină.

Dar mult mai mult decât în viața popoarelor și a națiunilor, religiunea este un factor hotărâtor în viața singuraticilor indivizi. Fiecare om este și valorează atâta, cât credința lui. Viața lui în mijlocul familiei și a societății, contribuția lui multă ori puțină la progresul omeniei sunt manifestările externe, confesiunea credinței lui religioase.

Pentru acest motiv fiecare dintre noi are datoria de a-și adânci, de a-și purifica conținutul religiunii sale. Dela aceasta de-prinde nu mai puțin lucru, decât mântuirea ori osânda noastră, ca să se îndeplinească cuvintele Mântuitorului: „Credința ta te-a mântuit, mergi în pace!“

Pr. I. Goron.

Din cuvintele înțelepte ale Regelui Ferdinand.

„Pe drumul greu al suferințelor ce le-am străbătut de atâta vreme, ne va călăuzi și mai înainte speranța și încrederea în puterile de viață ale scumpului nostru popor“.

CRONICĂ

Știre personală. P. Sf. Sa Episcopul nostru Nicolae, în ziua de 13 Mai c., a plecat la București, pentru rezolvarea mai multor chestiuni importante ale eparhiei.

Predică în Biserica Catedrală. Joi, 21 Mai, (Inățarea Domnului) în Biserica Catedrală va predica Prot. Gh. Oprean. — În Capela Școlii Superioare de Comerț va servi și predica Pr. Sim. Vasinca.

Duminică, 24 Mai, în Biserica Catedrală va predica Prot. Laur. Curea. — În Capela Școlii Superioare de Comerț va servi și predica Pr. V. Suci.

Atragem atențiunea On. preoți asupra noiei serii de meditații scrise de apreciatul nostru colaborator Pr. Ion Goron, ce apar sub titlul „Înainte de Christos“.

„Protestantismul și Ortodoxia orientală“. Sub acest titlu, Părintele Prof. Mihălcescu dela Facultatea de Teologie din București, a ținut Luni 4 Mai, o conferință la Universitatea din Strasbourg. Arătând influințele calviniste asupra concepției de organizare a Bisericii Ortodoxe din Ardeal — organizație adoptată acum șase ani de întreaga Biserică Ortodoxă Română — trece la expunerea tentativelor calvinizate ale lui Ciril Lucaris, stăruind îndeosebi asupra celor 18 capitole din Mărturisirea de credință a lui Lucaris, cărora le face un amplu expozeu dogmatic. În acest cadru a precizat și punctele dogmatice de deosebire între Ortodoxie, catolicismul roman și protestantism. În încheiere, îl înfățișează pe Lucaris ca un martir al Calvinismului — (pe care l-ar putea canoniza de sfânt calviniștii!) — și într'o anumită măsură, un precursor al tendințelor de ecumenicitate ce preocupă lumea creștină ortodoxă și protestantă contemporană.

Oastea Domnului. Sf. Sinod cu adresa Nr. 645—1931, pune în vedere On. preoții, că, în ce privește organizarea și reglementarea „Oastei Domnului“, până ce Sf. Sinod va cerceta în fond chestiunea aceasta, să ia preoții conducerea ei în parohiile unde s'a organizat, fie prin inițiativa preoților, fie prin alții.

Distincție. Dintre studenții dela Academia noastră de teologie, cari au participat anul acesta la concursurile Tinerimei Române, ținute în 16 Aprilie la București, între studenții Facultăților de Teologie, Litere și Științe din țară, s'a distins dl Liviu Buzdug, din anul IV., președintele Studenților în teologie, obținând premiu.

BIBLIOGRAFIE

Const. N. Tomescu: O dare de seamă episcopală. Eparhia Hotinului 1923—1931.

Această broșură (36 pag.) e numai publicată de dl C. N. Tomescu, prof. la facultatea teologică din Chișinău, de fapt e scrisă de P. Sf. Sa Episcopul Visarion al Hotinului. E o suscitată dare de seamă a activității episcopicești pe timp de opt ani, sub raport cultural, administrativ, material și în alte ramuri de viață locală.

P. Sf. Sa Visarion, a creiat aproape din nimic lucruri mari, vrednice a fi cunoscute de întreagă lumea noastră bisericească. În amintirile din care publică o parte ne descrie năcazurile și greutățile cu cari a luptat până s'a putut statornici în orașul Bălți, reședința episcopicească. Preoții locali l-au primit cu vădită neplăcere, încât P. Sf. Sa a fost nevoit să șadă timp îndelungat la un ovrei, apoi la un armean. Ascundea chiar numărul enoriașilor de teamă să nu se mai înființeze o nouă parohie.

Aceleași greutăți le-a întâmpinat și la înjghebarea consiliului și cancelariei eparhiale, strâmtorită, un timp, într'o singură cameră.

*

Un trup și un suflet, predici la cununii de Protopop Dr. Ștefan Cioroianu.

Aceasta carte din 90 de pagini, conține 40 de predici la cununii. În ele autorul, după o îndelungată experiență pastorală, ne înfățișează o mulțime de învățături creștinești și sfaturi părintești, pe cari păstorii de suflete e consult ca să le împărtășească tinerilor miri, cu ocaziunea cununiei, pentruca soarele iubirii să fie și să rămâie singur stăpân în viața lor conjugală până la ultima răsufflare. Predicile acestea întocmai ca și cele funebre, publicate de P. C. Sa în vara anului trecut, se

disting printr'un stil clar, corect și vioiu. Prin urmare merită, cu dreptul un loc de frunte în biblioteca fiecărui preot ortodox, servindu-i, în cazurile de lipsă, un bogat material de consultare. Lei 60 plus porto recom. 12. — Se găsește de vânzare la Librăria Eparhială Cluj.

PARTEA OFICIALĂ

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 3187—1931.

COMUNICAT

Aducem la cunoștința preoțimei noastre dispoziția de mai jos a Sf. Sinod, invitându-o să o îplinească la termenul indicat și cu solemnitatea cuvenită:

„Societatea „Principele Mircea“ pentru protecția copiilor în România, organizează cu începere dela 24 Mai până la 31 Mai a. c. *săptămâna copilului*, cu scopul de a face cunoscută necesitatea operei sale de asistență socială. Pentru realizarea acestui scop dispunem ca în toate bisericile din acelei de Dumnezeu păzită eparhie să se țină predici de către preoți în ziua de *Duminică 26 Mai a. c.*, prin care să se arate credincioșilor necesitatea și importanța operei de asistență socială a copilului, îndemnându-i să dea tot sprijinul Societății „Principele Mircea“.

Cluj, la 11 Mai 1931.

Consiliul eparhial.

Nr. 153—1931 prot.

(27) 2—3

CONCURS

Se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariție în „Renașterea“, pentru postul de paroh în parohia de cl. II. *Mesentea*, din protopopiatul Aiud.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela stat conform calificației și anilor de serviciu ale candidatului care va fi ales.

2. Uzufuctul sesiunii parohiale de 14 jug. 600 st. teren cultivabil, de prima calitate.

3. Locuință în natură.

4. Contribuțiile în natură dela popor și onorariile stolare potrivit uzului.

Concurenții la acest post își vor înainta cererile provăzute cu documentele de lipsă, canonice și legale, Oficiului prot. ort. rom. Aiud; iar pentru a face cunoștință cu poporul se vor prezenta în parohie, în termenul reglementar admis și pe lângă prealabilă autorizație.

Concurenții au să prezinte act de învoire dela P. Sf. Sa Episcopul nostru, fără de care act nu vor fi luați în candidare.

Aiud, la 1 Mai 1931.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu Consiliul parohial din Mesentea:

Iosif Pop, protopop.

Nr. 231—1930.

(25) 3—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. II-a *Berghia*, protopopiatul Târgul-Mureșului, devenită vacantă prin demisionarea parohului Mihail Chibelean, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Renașterea“, pe lângă următoarele emulumente:

1. Dotațiunea dela Stat, conform cvalificației alesului.

2. Locuință în natură în casele parohiale cu grădina din jur în mărime de cca 1 jug. 800 st.² și supraedificatele economice.

3. Sesiune parohială 31 jugăre, după care impozitele vor fi plătite de preot.

4. Stolele uzitate.

Parohia este situată lângă calea ferată linia îngustă Trg.-Mureș—Iuda, la depăr-tare de 13 km. dela Trg.-Mureș.

Concurenții cari doresc a ocupa acest post își vor înainta în termenul fixat cererile, justificate cu documentele necesare, la oficiul protopopesc, cu a cărui prealabilă încunoștințare se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul, alăturând și aprobarea Prea Sfinției Săle Episcopului nostru.

Trg.-Mureș, la 16 Aprilie 1931.

În conțelegere cu Consiliul parohial.

Ștefan Russu, protopop.